

Literatur in den Sprachen Berlins 2023

Dory Manor

Auszug aus
»Der Strand der Orthodoxen«

Im hebräischen Original

קטע מתוך הרומן "חוף הדתיים"

אני הבחנתי לפניך בחבר שלה. ראיתי אותו עומד כמו אידיוט בדוכן של היריות ומכוון רובה צעצוע לאיזה דובי. הוא החזיק את הרובה ביד אחת וביד השנייה ליטף את הראש של הבת שלו. יעל ניגשה אליו בהפתעה מאחור והוא חיבק אותה והדביק לה נשיקה על השפתיים. אחר כך היא התכופפה לילדה ונישקה אותה על המצח. היא הציגה לי אותה ואמרה: "זאת אביטל, תכיר. אביטל, זה הבן שלי, עופר". היא היתה רזה וקטנה באופן קצת מוזר, במיוחד בהתחשב בכך שאבא שלה רחוק מלהיות נמוך או רזה במיוחד, והיתה גם הרבה יותר כהה ממנו, כמו תימנייה. היא הסתכלה עלי במבט טפשי ואני לא אמרתי כלום.

איפה נמרוד?!", שאלה יעל את רפי.

"הוא שומר לנו תור לרכבת הרים, היו שם המון אנשים קודם".

"יאללה, נצטרף אליו?"

"קדימה".

ראיתי אותו מחליף מבטים עם יעל. ידעתי שאני כאן הנושא, אבל זה לא הפריע לי. לא התכוונתי לעשות להם חיים קלים.

רפי אחז בידה של אביטל והשמיע קולות של אמבולנס. יעל הלכה לצדס ודיברה בלי הפסק. אני הלכתי מאחוריהם וניסיתי להתעלם מהאפטרשייב שלו, שהיה לו ריח דוחה של מושק. דוד עזרא סיפר לי פעם שמושק מפיקים מאשכים של איילים, וזה רק הגעיל אותי עוד יותר. הרגשתי את הרגליים שלי כבדות בנעליים, כאילו אני צועד בתוך שלולית של חלב מקולקל, וניסיתי לא לנשום. תיק בית הספר נתקע לי בשכמות. קלטתי שעוד אתמול שכחתי בו תפוח עץ חצי-אכול, וחיפשתי פח אשפה לזרוק אותו. הרגשתי שאני עומד להתעלף מרוב סירחון.

אחרי שסוף סוף זרקתי את התפוח הרגשתי טפיחה על הכתף. זה היה נמרוד. רפי ויעל החליפו אותו בתור, והוא ניגש, כנראה במצוות אביו, לעשות אתי הכרות. לא דמיינתי אותו כל כך גדול: הוא היה גבוה, אולי מטר שמונים, והיו לו כתפיים רחבות כמו של שחיין. הוא לבש מכנסי ים קצרים בצבע טורקז עם ציור של כריש וכתובת Jaws, וגופייה לבנה הדוקה. הוא לא הזכיר את רפי בשום דבר, פרט לצבע השיער: מין כתום-דלעת, שאצל אבא שלו נראה כמו פיאה נוכרית לא מוצלחת, אבל אצלו נראה דווקא יפה. אולי מפני שחוץ מהשיער לא היה בו שום דבר ג'ינג'י. גם הוא, כמו אחותו, היה כהה מאוד. אמא שלהם בטח תימנייה או משהו, חשבת, אבל החלטתי לא לשאול על זה את יעל. אם לא הייתי יודע בן כמה הוא הייתי חושב שהוא בן תשע-עשרה לפחות. "מה העניינים, גבר?" הוא נהם וחייד אלי חיוך מתנשא. יש לו קול של צבוע, החלטתי. דווקא מתאים: האבא שועל, הבן צבוע. טוב שיש סדר בעולם.

"בסדר", עניתי והחמקתי ממנו מבט. "אז מה, אתה בא לרכבת הרים?" הוא שאל באותה הנימה המעצבנת, כאילו הוא מדבר לילד קטן ומטומטם. רק אז הבחנתי שאביטל עומדת לידינו וגומעת בצמא כל מלה של אחיה. היא נשאה אליו מבט מעריץ ומצצה ברד כתום מתוך כוס פלסטיק.

"נראה לי שאני אשאר פה", עניתי. הנמכתי את הקול ככל שיכולתי. "האמת שקצת כואבת לי הבטן".

"מה אתה, ילד? בוא תעלה אתנו, מה קרה לך?", הוא מחה.

"לא, אני ממש לא מרגיש טוב. אני אחכה לכם כאן", אמרתי, והרגשתי שקורה בדיוק מה שלא רציתי שיקרה: שאני מסתכל עליו במבט מתחנן.

"תראה אותה, היא בת תשע" – הוא הצביע על אחותו – "והיא לא מפחדת. ואתה, בן כמה אתה, תשע, עשר?"

"שתים עשרה", השבתי מיד, אף על פי שידעתי שעדיף לשתוק.

"תראי מה זה, הוא בן שתים עשרה והוא פוחד לעלות על רכבת הרים!", הצביע עלי נמרוד וחייך חיוך רחב. אביטל נענתה בצהלות צחוק אוויליות ומחאה כפיים.

"אני לא פוחד!", מחיתי. "פשוט, אני לא כל כך...". ואז הרגשתי שבאמת כואבת לי הבטן, כואבת חזק. כאילו קיבלתי מהלומת אגרוף בין הלב לטבור.

"אביטלי, תגידי לו איך קוראים לגבר שמפחד לעלות על רכבת הרים. קוראים לו נָקָה... נק...".

"-בה!", השלימה אחותו, וצהלה.

הרגשתי שאני מוכרח ללכת בדחיפות לשירותים. ידעתי שאם לא אזוז משם תהיה לי התפרצות, והבנתי שאני עלול לעשות דברים שאתחרט עליהם אחר כך. בלי לומר להם אף מלה נוספת הסתובבתי והלכתי לחפש את השירותים. פילסתי דרך בין כל המתקנים והדוכנים, בין האמהות והאבות, והסבים והסבתות, והילדים והילדות, והתאמצתי לנשום רק דרך הפה כדי לא להריח את הריח שריחף שם – תערובת של צמר גפן מתוק, ופלים בלגיים, צ'יפס, נקניקיות בחרדל, דאודורנטים, זיעה, ושאריות מבושם המושק של רפי, שנדבק לי לנחיריים ולא הרפה. בסופו של דבר הגעתי עד לשער היציאה, ובצד הפנימי מצאתי שירותים כימיים. נעלתי אחרי את הדלת, אטמתי את האף וניגבתי את האסלה בנייר טואלט. בזמן שישבתי שם וכיווצתי את המעיים חשבתי לעצמי: אם יעל תהיה מודאגת היא תדע איפה למצוא אותי. ואם היא לא תמצא – לגמרי מגיע לה.

*

"עופר עסיס, עופר עסיס, תיגש בבקשה לנקודת המפגש ליד הפילים המעופפים, עופר עסיס, אמא יעל מחכה לך!". הקול המתכתי של הרמקול הקפיץ אותי מהאסלה. ישבתי שם בחושך מוחלט, כמו תמיד כשאני מנסה להתרכז. מכל הדברים, דווקא מחושך אף פעם לא פחדתי. הראש שלי כבר התחיל להסתחרר, אבל כאב הבטן לא עבר.

יעל חיכתה לי ליד הקרוסלה. היא עמדה שם לבד ונראתה חיוורת. כנראה הצלחתי להדאיג אותה ממש. טוב מאוד! אולי היא תבין שהבגידה הזאת לא תעבור לה בקלות. היא ניסתה לחבק אותי, אבל הדפתי אותה בכוח. "דאגתי נורא, איפה היית?", היא שאלה, בולעת את העלבון.

"רגע, איפה הם?", השבתי בנימה אדישה. בין ה"איפה" ל"הם" השתהיתי שנייה או שתיים, בכוונה. "הם ישבו רגע לאכול נקניקיה. תגיד לי מה קורה אתך, עופר. אתה בסדר? אתה לא מרגיש טוב? אני דואגת." "לא, אני בסדר", עניתי לה. "סתם הייתי צריך קצת זמן לעצמי".

"את זה אני מבינה", היא אמרה. "אבל אני מבקשת ממך דבר אחד: שלא תתן לי יותר לדאוג ככה. אם אתה הולך לאנשהו פשוט תגיד לי, שאני אדע איפה אתה. מקובל?" השתהיתי רגע ארוך, ולבסוף הפטרתי: "מקובל".

היא פרשה ידיים לחבק אותי, והפעם לא התנגדתי. ריח הבושם שלה מילא את נחיריי, והתאמצתי לא להתמסר אליו לגמרי.

"איך הולך לך עם נמרוד ואביטל?"

"בסדר".

"בסדר?"

"כן, קצת דיברנו".

"אני שמחה. הם נחמדים, נכון?"

שתקתי.

"בוא נצטרף אליהם? הם עכשיו ברכבת שדים בשביל הקטנה, אבל קבענו אחר כך ליד הגלגל הענק".

"האמת שאני רוצה כבר לחזור הביתה. כואבת לי קצת הבטן".

"עוד ממש כואבת?"

"קצת, לא יודע. אבל לא בא לי להישאר".

"אז בוא נעשה רק את הגלגל הענק, ואז נחזור. יהיה כיף, אתה תראה. רואים משם את כל העיר".

"אבל אחרי זה הולכים, כן?"

"מבטיחה".

בהתחלה זה היה פחות נורא מכפי שחששתי. התיישבתי ליד יעל וניסיתי לשמור ממנה מרחק של כמה סנטימטרים. בצד השני של הקרונית ישבו שלושתם: משמאל רפי, באמצע אביטל, ומימין נמרוד. גם בישיבה הוא נראה גבוה מאביו. אביטל חייכה כל הזמן את החיוך המטופש שלה, והתחלתי לשאול את עצמי אם באמת משהו לא בסדר אתה. חיכינו שתיים-שלוש דקות עד שהגלגל התחיל סוף סוף להסתובב. נזכרתי שכשהייתי בן חמש טסתי עם יעל לאילת, ובאמצע הטיסה היו פתאום כיסי אוויר. מעל מכתש רמון, נדמה לי. ואני הקפתי עם היד את המותניים שלה כמו עוד חגורת בטיחות, כדי שלא יקרה לה שום דבר.

עכשיו לא היתה חגורה לא לה ולא לי, אבל אני כבר הייתי ילד גדול. והיא כבר לא היתה "אמא". היא היתה יעל.

הגלגל התחיל להאיץ ולהפתעתי דווקא די נהנית. אפילו חייכתי קצת לאביטל והיא החזירה לי חצי-חיוך. נמרוד דיבר עם רפי על דגמים של אופנועים, ואני הסתכלתי מסביב ונתתי לרוח ללטף אותי. זה היה היום הלא-שרבי הראשון מאז תחילת הקיץ, ובאוויר היתה הרגשה של כמעט סתיו.

הכל היה יכול אולי לעבור בשלום אם לא הייתי נזכר פתאום בשיר של אבא ומתחיל לפזם אותו לעצמי בקול רם:

To everything (turn, turn, turn)
There is a season (turn, turn, turn)
And there is time to every purpose
Under heaven.

הייתי כל כך שקוע בשיר, שלקח לי זמן לקלוט שאני לא כבר שר לבד. בהתחלה הצטרפה אלי יעל ושרה כמו תמיד קול שני, אבל אז שמת לי לב שעוד משהו שר אתנו. בעצם, "שר" זאת מלה קצת מוגזמת: רפי כמובן לא הכיר את המלים. הוא הצטרף אל הפזמון במין סלסולים מוזרים, והוא זייף כל כך שאטמתי את האוזניים והפסקתי לשיר. הבטן שוב התחילה לכאוב לי, עכשיו קצת יותר למטה, בין הטבור לשלפוחית, והרגשתי בחילה נוראה. יעל לא שמה לב והמשיכה לשיר. ניסיתי לנשום נשימות עמוקות, ולאט לאט הרגשתי איך הצלילים מתחילים להתערבל לי בראש. הקול של רפי השתלב בשריקה של הרוח, והקול של יעל נבלע בחריקה של המושב.

כשהגענו לנקודה הגבוהה ביותר קמתי בזינוק מהמושב, החזקתי במעקה והסתכלתי ישר אל האופק. יעל נלחצה והתחילה לצעוק: "מה אתה עושה?!", כנראה חשבה שאני רוצה לקפוץ החוצה. נתתי לה להתבשל בזה קצת ואחרי כמה שניות אמרתי לה: "רגע, יש לי בחילה". היא נרגעה והחזיקה לי את הרגל. גם רפי השתתק וסוף סוף הפסיק לשיר. יעל דיברה אתו, אבל היתה רוח חזקה ולא יכולתי לשמוע מה הם אומרים. נמרוד ישב ליד אבא שלו כמו ילד צייתן, ואני המשכתי לעמוד. השתדלתי להביט רק קדימה וניסיתי להחזיק מעמד עד שהגלגל יפסיק להסתובב.

כששוב הגענו למעלה הפניתי את המבט לכיוון הים. השקפתי על שדה דב ועל רידינג, ושמאלה על אזור הנמל, ועוד שמאלה, עד מלון פלאס, ואז ראיתי את מה שבשום אופן לא הייתי צריך לראות ברגע כזה: את המזח של חוף הדתיים. היתה לו צורה של T הפוכה, והוא פילח את הים לשלושה חלקים לא שווים: מימין חוף, ומשמאל עוד חוף, ומלפנים – הים הפתוח.

זה היה הרגע שבו איבדתי שליטה.

בלי להבין מה קורה לי התחלתי לרקוע ברגליים ולצרוח: "בִּיָּם! בים!" – צרחתי וצרחתי ולא הצלחתי להפסיק, זה היה כמו דיבוק שהשתלט עלי. הקרונית היטלטלה ימינה ושמאלה, וגם יעל התחילה לצעוק, ואז אביטל התחילה לצווח כמו צופר, ואני המשכתי לצרוח "בים! בים!", בלי שיכולתי לעצור. רפי תפס לי חזק את הרגל ופקד עלי: "תירגע מיד!", אבל זה רק גרם לי לצרוח עוד יותר. בתוך כל ההמולה הרחתי את המושק שלו, והרגשתי שאם לא אנער את הריח הזה מעלי אני אקיא שם במקום.

אחרי רגע גם נמרוד הצטרף לחגיגה. הוא קם מהמושב, נעמד קצת שפוף בגלל התקרה של הקרונית, ואז לפת אותי בשתי ידיים וניסה להושיב אותי בכוח. הרגשתי איך כל המיצים שלי עולים, עד שבבת אחת הכל גאה והתפרץ: מהעניינים התחילו לזלוג לי דמעות, ובגרון עלה לי רוק סמיך, ומהנחיריים נזלה לי ליחה צורבת. עם הכל, ידעתי, אוכל להתמודד. הכל, רק לא להשתין בתחתונים.

נמרוד המשיך לאחוז בי. ניסיתי להדוף אותו ממני ולבעוט לו בביצים, אבל שום דבר לא עזר. תוך כמה שניות הרגשתי איך שלולית של שתן ממלאת לי את התחתונים ומתחילה להתפשט במכנסיים. ואז עשיתי את הדבר האחרון שעוד יכולתי לעשות: פתחתי את הרוכסן ופשוט התחלתי להשתין. ניסיתי לכוון החוצה, לאוויר הפתוח, אבל הרוח היתה חזקה מדי והעיפה הכל בחזרה.

זה היה רגע נורא, אבל בתוך כל ההשפלה הרגשתי פתאום שחרור גדול. הבחילה עברה לי בבת אחת, וגם הדמעות הפסיקו לרדת. הרגשתי שמתפשט בי משהו חדש לגמרי, איזו הקלה שלא הכרתי קודם, דבר חדש לחלוטין.

עכשיו אף אחד כבר לא צרח, אפילו לא אביטל. כולם היו בהלם ושתקו.

כשהכל נגמר ראיתי שתיק בית הספר שלי רטוב לגמרי. גם הגופייה של נמרוד ונעלי הנייק הלבנות שלו היו ספוגות בשתן, וגם המכנסיים של הילדה. לא העזתי להסתכל על אף אחד, בעיקר לא על נמרוד, אבל הרגשתי שקרה מה שבעצם היה מוכרח לקרות: את הפרצוף שלו אני לא אראה יותר אף פעם.

Dory Manor, a writer, poet, translator, and editor, was born in Tel Aviv. He has published five books of poetry and a memoir. His first novel will be published in 2024. His Hebrew translations of classic literature include works by Voltaire, Descartes, Molière, Flaubert, Baudelaire, Mallarmé, Valéry, Apollinaire, Ginsberg, Blake, Lorca, Auden, and others. He is the recipient of several literary prizes, including the Eshkol Prize for writers, the Tel Aviv Municipality's Tchernichovsky Prize for Masterpiece Translations, the Yehuda Amichai Prize for Hebrew Poetry, and the Ministry of Culture's Prize for Literary Editing. Manor is the founder and editor (since 2005) of the literary magazine *Oh!* and *The 21st*, a collection of translated literature. He served as editor-in-chief at Israel's Educational Program for the Arts & Humanities. He was also a lecturer for literature and literary translation at INALCO and Science-Po in Paris as well as Tel Aviv University and Ben-Gourion University of the Negev, editor and broadcaster for the radio, and collaborates with musicians as artistic advisor, writer and translator. He earned his Ph.D. at INALCO University in Paris and is an Honorary Fellow of the University of Iowa in the USA (2011). In 2019, Manor was awarded the title of Knight of the Order of Arts and Letters by the French government. He's been living in Berlin, his father's hometown, since 2019.